

PROGRAMMA 1 – FYSIEKE LEEFOMGEVING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Fysieke leefomgeving

De groei en ontwikkeling van de stad

In Veenendaal is het gezond, duurzaam en veilig wonen, werken en leven. Wij maken een bewuste keuze voor de kwaliteit van de leefomgeving. Zo blijven we ook in de toekomst een aantrekkelijke woon-en werkgemeente. Wij zetten in op het duurzaam, beter en slimmer inrichten van de leefomgeving. Dit doen wij bijvoorbeeld door inbreiding en met gebruik van innovatie, kennis en creativiteit. De Groei en Bloei van Veenendaal gaat over de juiste balans tussen wonen, werken en leefomgeving met een groeiende bevolking in een dynamische samenleving. Dit vraagt om ruimtelijke keuzes, strategische investeringen en goede samenwerking met buurgemeenten, provincies Utrecht en Gelderland en de Regio Foodvalley. We streven naar excellente leefomgeving. Dit houdt in dat er een juiste ruimtelijke balans is tussen alle functies die een plek verdienen in Veenendaal.

Maatschappelijke voorzieningen

De groei van de stad vraagt om een evenredige opschaling van maatschappelijk vastgoed, waaronder onderwijshuisvesting, ruimte voor kinderopvang, sportvoorzieningen en voorzieningen voor zorg en welzijn (Rapport Ruimte voor maatschappelijke voorzieningen Veenendaal handboek referentiewaarden 2025 opgesteld door Sweco). In navolging van het Integraal Huisvestingsplan voor onderwijshuisvesting brengen wij ook de benodigde voorzieningen voor sport, welzijn en cultuur in beeld in samenwerking met de maatschappelijke partners.

Omgevingsvisie

Conform planning wordt de Omgevingsvisie Veenendaal 2040 in december 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. De omgevingsvisie geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen en de wijze van het beheer van de fysieke leefomgeving. Deze ontwikkel- en beheersvraagstukken worden in specifieke gevallen verder uitgewerkt in omgevingsprogramma's, waarvan er een aantal in 2026 worden opgesteld. De samenhang tussen de omgevingsvisie, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan vraagt om goede integrale samenwerking. Om ervoor te zorgen dat de omgevingsvisie actueel blijft, vindt een periodieke evaluatie plaats.

De duurzame stad

Veenendaal werkt aan een duurzame stad zodat ook toekomstige generaties in een leefbare en gezonde omgeving kunnen opgroeien en leven en Veenendaal ook economisch vitaal blijft. De verandering naar een duurzame stad vraagt om ondernemerschap en innovatiekracht. Dit zijn kenmerken die passen bij Veenendaal en die we samen met het lokale bedrijfsleven en onze inwoners kunnen waarmaken. Daarnaast is deze verandering alleen mogelijk als we de samenwerking met onze medeoverheden (gemeenten, regio, samenwerkingsverbanden, waterschap, provincies en Rijk) blijven zoeken en samen investeren en kennisdelen.

Als opdrachtgever, ontwikkelaar en beheerder van de openbare ruimte en het gemeentelijke vastgoed laten we als gemeente zien hoe je deze duurzame ambitie vertaalt naar concrete projecten. Zo geven we zelf het goede voorbeeld in wat we ook van de samenleving vragen.

Het beheer van de stad

De openbare ruimte van Veenendaal is schoon, heel, duurzaam, toegankelijk en veilig. Ons gemeentelijke vastgoed is goed bruikbaar en faciliteert de beoogde functies. Bij alles wat wij in de openbare ruimte en ons vastgoed doen, zoeken we de juiste balans. De balans tussen de ambities uit de thema's 'De groei en ontwikkeling van de stad' en 'De duurzame stad' en de beschikbare middelen. Daarnaast houden wij in de gaten hoe de relatie met de bestaande stad, de bestaande voorzieningen/gebouwen en het zorgvuldig omgaan met onze 'assets' (groen, wegen, water/ riool, vastgoed etc.) is.

Het beheer van de stad is meer dan het beheer van maatschappelijk vastgoed en de openbare ruimte. Het gaat om onderhoud en vervanging, het omgaan met (het ophalen en verwerken van) afval/grondstoffen, veiligheid, het inrichten en gebruik van de buitenruimte. Daarnaast gaat het over verkeer en de wijze waarop we wel of geen ruimte geven aan het faciliteren van mobiliteit. Wat noodzaakt tot het maken van ruimtelijke keuzes.

Thema's Fysieke leefomgeving

- I. De groei en ontwikkeling van de stad
- II. De duurzame stad
- III. Het beheer van de stad

Financiën Fysieke leefomgeving

Onderstaande tabel laat het meerjarig verloop van de baten en lasten inclusief de mutaties in de reserve van het programma Fysieke leefomgeving zien.

Zowel het totaal van de lasten als van de baten loopt in de toekomstige jaren van de meerjarenbegroting af. Dit is voornamelijk het gevolg van de aflopende lasten en baten van de huidige grondexploitaties. De afname van de geraamde lasten loopt daarin gelijk aan de afname van de geraamde baten (vanwege het muteren van de boekwaarde).

Bedragen x € 1.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten	55.385	55.161	47.580	44.695
Lasten	65.653	65.164	57.433	54.723
Saldo programma (voor mutaties reserves)	-10.268	-10.003	-9.853	-10.028
Beschikkingen	2.354	1.710	1.647	1.853
Stortingen	684	638	634	638
Saldo mutaties reserves	1.670	1.072	1.012	1.215
Saldo programma (na mutaties reserves)	-8.598	-8.931	-8.840	-8.813

Actuele ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Thema I - De groei en ontwikkeling van de stad

Veenendaal heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een stad met 70.000 inwoners. De omvang en complexiteit van de hiermee samenhangende vraagstukken neemt toe. Dit stelt meer eisen aan onze deskundigheid en beschikbare capaciteit. Alleen op deze manier kunnen we invulling blijven geven aan de provinciale en regionale ontwikkelingen.

Voorbeelden hiervan zijn: het opstellen van en uitvoering geven aan de omgevingsvisie, de inzet van de regio voor het ontwikkelperspectief Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX), de nota ruimte, Regionaal Ruimtelijk Programmeren, het Regionaal/Utrechts Programma Landelijk Gebied (RPLG/UPLG) en de strategische agenda van de Regio Foodvalley.

De verkenning van twee grootschalige uitbreidingsgebieden

De komende periode staat de verkenning van twee grootschalige uitbreidingsgebieden op de agenda: De Klomp en De Nieuwe Meent. Dit is in het verlengde van de verstedelijkingstrategie, de woondeal en het regionaal ruimtelijk programmeren in de Regio Foodvalley. Hierbij ligt het accent op het vormgeven van samenwerking met buurgemeenten, de provincies Utrecht en Gelderland, Regio Foodvalley en private partijen. De ruimtelijke (on)mogelijkheden van de gebieden worden in kaart gebracht via gebiedsverkenningen en ruimtelijke wensen. Deze werkzaamheden zijn gericht op realisatie na 2030. Uit de vervolgfase van deze verkenningen, komt mogelijk een aanvraag voor een voorbereidingskrediet voort. Besluitvorming zal naar verwachting plaatsvinden na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

We creëren uitvoeringskracht door integrale gebiedsontwikkelingen

Voor de duurzame groei en bloei van Veenendaal zetten we in eerste instantie in op de ontwikkeling van inbreidingslocaties. Zo is in 2025 de bouw van de eerste woningen in Spoorzone gestart. Ook blijven wij, naast verschillende kleinere projecten, inzetten op de grote ontwikkelingen in Groenpoort, de Tuinstraat en de herontwikkeling van het Franse Gat. De omvang van de ontwikkelingen en ons streven om al deze ontwikkelingen zo integraal en doelmatig mogelijk uit te voeren vraagt veel van de beschikbare capaciteit.

Andere randvoorwaarden voor succesvolle ontwikkelingen zijn:

- Goede bereikbaarheid;
- Voldoende energie (beheersing netcongestie), en
- Stikstofruimte.

Opstellen verkeerscirculatieplan en actualisatie parkeerbeleid

Voor het duurzaam bereikbaar houden van Veenendaal en rekening houdend met de verwachte groei van de stad leveren we in 2026 een verkeerscirculatieplan op. Dit is een onderdeel van het Omgevingsprogramma Integrale Mobiliteit (OPIM). Dit verkeerscirculatieplan moet de doorstroming van het verkeer verbeteren en de veiligheid en de leefbaarheid verhogen. Daarnaast actualiseren wij het parkeerbeleid voor het centrum, de woongebieden en de bedrijfsterrains.

Beschikbaarheid van voldoende energie is essentieel voor ruimtelijke ontwikkelingen. Zonder energie geen woningen, bedrijven en voorzieningen. De energievoorziening in de regio staat onder druk en de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet om aansluitingen af te geven is bijna op. Structureel is forse netverzwaring nodig om voldoende ruimte te creëren, maar de netbeheerders geven aan dat dit tot ten minste 2033 gaat duren. Netbewuste nieuwbouw en in een zo vroeg mogelijk stadium van gebiedsontwikkeling over het energiesysteem nadenken is dan ook essentieel. Het programma Energie 2026-2030 gaat hiermee aan de slag vanuit de ambitie “te bouwen aan een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem dat de groei en leefbaarheid van Veenendaal ondersteunt.”

Voor de uitvoering van de groei en bloei van Veenendaal is voldoende stikstofruimte van belang. Bijvoorbeeld voor de verbreding van de Rondweg-oost en de realisatie van woningen. We hebben hierbij te maken met landelijk beleid, provinciaal beleid vanuit Utrecht en regionale afspraken met de provincie Gelderland. In het verlengde van een regionale oplossingsconferentie is op 17 juli 2025 namens de Regio Foodvalley, Provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en LTO Gelderse Vallei het ‘Uitvoeringsplan Stikstof’ aangeboden aan minister Wiersma (LVVN) voor de Ministeriële Commissie. Dit lijkt gericht op landbouw, maar is ook van groot belang voor de stedelijke ontwikkeling in de komende jaren.

Woningvoorraad en woonbehoefte

Net als in de rest van Nederland, zijn ook in Veenendaal meer woningen nodig. Om de woningvoorraad zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de (toekomstige) woonbehoefte, is het belangrijk vooral woningen te bouwen die op dit moment onvoldoende beschikbaar zijn. Dit zijn betaalbare woningen voor onder andere jongeren en levensloopbestendige woningen geschikt voor ouderen. In geval van grootschalige woningbouw vindt regionale afstemming plaats om zo de gevraagde percentages sociale en betaalbare bouw te realiseren.

Onderzoek naar een toekomstbestendige economie

Voor de groei en bloei van Veenendaal is het van belang dat de groei van de bevolking in balans blijft met de groei van de werkgelegenheid. Wij onderzoeken op welke wijze Veenendaal economisch toekomstbestendig is te maken, in het licht van onze huidige positie. Het economisch profiel van Veenendaal dat hieruit voortkomt, werken wij verder uit, in aansluiting op de Strategische Agenda Foodvalley. Hierbij wordt inzichtelijk wat de ruimtevraag is die deze economische ontwikkeling met zich meebrengt. Lees meer over deze uitwerking in het hoofdstuk Programma 2 – Economie, Werk en Ontwikkeling.

Integrale Kindcentra

Het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt opgesteld in samenwerking met de onderwijsorganisaties voor primair en voortgezet onderwijs, de samenwerkingsverbanden en kinderopvangorganisaties. Het IHP faciliteert de ontwikkeling van kinderen en jongeren in een veilige, inclusieve omgeving dichtbij huis of makkelijk bereikbaar. Scholen worden gehuisvest in duurzame, flexibele gebouwen die integrale samenwerking tussen kindpartners stimuleert. Inwoners profiteren van levendige kind en jeugdcentra die de wijk versterken en ruimte bieden voor ontmoeting, sport, bewegen en spel.

Fase 1 van het nieuwe IHP maakt onderdeel uit van deze Programmabegroting. Deze fase omvat de onderstaande projecten in de planperiode 2026-2030.

Wijk Oost:

- nieuwbouw IKC Dragonder-Noord (Basisschool Het Erf);
- tijdelijke huisvesting Veenendaal Oost;
- nieuwbouw IKC Dragonder-Zuid (Basisscholen Balans en Speelkwartier);
- nieuwbouw IKC Spits (Speciaal (basis)onderwijs Van Leersumschool, De Windroos, basisschool Tamim);
- bewegingsonderwijs IKC Spits;
- nieuwbouw IKC De Vlieger/Pimpelmees.

Wijk Zuidwest:

- bewegingsonderwijs Chr. Lyceum Veenendaal;
- nieuwbouw IKC Joh. Calvijnsschool;
- uitbreiding Perron voor VSO De Blink en OPDC;
- uitbreiding bewegingsonderwijs Spoorzone;
- nieuwbouw IKC De Bron Ambacht, en
- stelpost voor groei Ambacht.

Wijk West:

- uitbreiding basisschool De Achtbaan

In fase 1 van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) kijken we ook naar wat het voortgezet onderwijs nodig heeft aan gebouwen. We doen dit met oog op inclusief onderwijs en de groei van Veenendaal, zodat we hier op tijd op kunnen inspelen.

Vanaf 2026 verbinden we visies van een Integraal Kindcentrum nadrukkelijker met onder andere ons Integraal Beleidskader Sociaal Domein, zoals opgenomen in het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (vastgesteld in de raad van november 2025). Een integrale wijkaanpak is een langjarige inzet van maatregelen in een bepaald gebied waar sprake is van een opstapeling van meerdere opgaven. Een integrale wijkaanpak heeft als doel om de leefsituatie van bewoners te verbeteren. Voor de gemeente betekent dit, dat wij in 2026 inhoudelijk betrokken zijn vanuit het beleid voor het sociaal domein bij de ontwikkeling van de visie van Integrale Kindcentra.

Theater

Op 21 november 2024 besloot de gemeenteraad dat er een nieuw theater komt in de Duivenweide. Het vastgestelde masterplan laat zien hoe het gebied er uiteindelijk uit moet komen te zien. Daarbij hoort ook de inrichting van de openbare ruimte rondom het theater. Het nieuwe theatercomplex zal bestaan uit een grote zaal, kleine zaal inclusief poppodiumfunctie en een break-out room met filmfunctie. In 2025 zijn de gemeentelijke organisatie en de theaterorganisatie samen gestart met de voorbereidingen voor de nieuwbouw van het theater. Een plan van aanpak, inclusief governance en risicoanalyse is opgesteld. De projectorganisatie is ingericht, het integrale Programma van Eisen is opgesteld en de architect is geselecteerd. In januari 2026 wordt de raad gevraagd het Investeringsbudget Theater Lampegiet beschikbaar te stellen. Het jaar 2026 staat verder vooral in het teken van het ontwerpen van het nieuwe theater en het selecteren van de aannemer. Ook worden voorbereidingen getroffen voor een tijdelijke locatie tijdens de bouw en wordt gestart om de theaterorganisatie klaar te maken voor de nieuwe situatie. In de 2e helft van 2027 wordt begonnen met de bouw en de verwachte oplevering van het nieuwe theater is in het 4e kwartaal van 2029.

In het Meerjareninvesteringsplan is al een indicatieve verdeling van de benodigde investeringen opgenomen voor de jaren 2026 tot en met 2029 van respectievelijk € 3 miljoen, € 20 miljoen, € 20 miljoen en € 3,8 miljoen. In de businesscase is gerekend met prijspeil 1 januari 2027. Gezien de latere start van de bouw en oplevering moeten we in de toekomst nog rekening houden met indexering 2028 (en wellicht 2029). In 2025 is al een voorbereidingskrediet van € 1 miljoen beschikbaar gesteld. In 2025 komt er ook meer duidelijkheid over de uiteindelijke verdeling. We nemen dit mee in het raadsvoorstel voor het aanvragen van het investeringsbudget.

Lopende subsidieaanvragen doorfietsroute en waterpark spoorzone

Het Rijk heeft afgelopen zomer meerdere subsidieregelingen gericht op woningbouw geopend (en ook alweer gesloten). Vanuit de Regio Foodvalley is in samenwerking met de gemeenten een aanvraag gedaan voor de realisatie van enkele belangrijke doorfietsroutes in onze regio. Ook Veenendaal is hierop aangesloten. Hiervoor is op termijn € 650.000 cofinanciering nodig voor de delen die op Veens grondgebied liggen. Dit kan deels met eigen middelen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld via het MIP of onderhoudsbudget) en mogelijk deels met aanvullende subsidies.

Daarnaast is door het college een aanvraag gedaan in het kader van de grootschalige woningbouwlocatie Spoorzone. Deze aanvraag betreft de aanpak van het gebied rondom de Vitenslocatie aan de westzijde van de spoorzone (Waterpark). De aanpak is gericht op het vergroten van de drinkwatercapaciteit, het laten vervallen van de boringsvrije zone en de realisatie van groen recreatief gebied voor de bestaande en nieuwe bewoners rondom dit gebied. Hiervoor is op termijn een gemeentelijke cofinanciering van 6 miljoen euro nodig. Over beide aanvragen is de raad met een Raadsinformatiebrief geïnformeerd. Beide bedragen zijn nu niet opgenomen in de begroting. In de komende kadernota of kaderbrief 2027 worden deze opgenomen zodat de raad hierover een integrale afweging kan maken.

Motie 2025.35 snelheid elektrische fietsen beperken in probleemgebieden

De motie is erop gericht de fietsveiligheid binnen de gemeente Veenendaal te vergroten. We werken deze motie in de toekomst verder uit. Over de acties die daaruit volgen informeren wij u in de komende periode.

Thema II - De duurzame stad

In het opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal uit 2024 zijn de ambities beschreven voor de verduurzaming van Veenendaal op alle beleidsterreinen. In 2025 starten we door bijvoorbeeld circulair afschrijven als uitgangspunt te nemen en voor Vastgoed (waaronder ook de onderwijshuisvesting) een systematiek voor de bepaling van de restwaarde af te spreken. Ook zetten we stappen in maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkoop. In 2026 werken we verder aan een duurzaam Veenendaal via 3 programmalijnen:

1. Programma Energie;
2. Programma Circulair Veenendaal, en
3. Programma Klimaat, water en groene groei.

In 2025 stelde de gemeenteraad de Omgevingsvisie 2040 vast. Als verdere uitwerking en verdieping van de visie stelt het college de hierboven genoemde programma's in 2026 als omgevingsprogramma's vast. We informeren de gemeenteraad over de inhoud en voortgang van de programma's.

Programma Energie

Wij werken aan een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem dat de groei en leefbaarheid van de stad ondersteunt en op deze manier bijdraagt aan een leefbare en toekomstbestendige stad. De focus ligt hierbij voor - de programmaperiode op:

- Opschaling van de Veense Isolatie Actie;
- Realisatie van de eerste warmtenetten in de bestaande stad en voorbereiding voor verdere uitbreiding;
- Verzwaring van de infrastructuur boven en onder de grond en de toenemende energie-installaties in de stedelijke omgeving de ruimte te geven;
- Slimme afstemming van energiegebruik, -opwek en -opslag om netcongestie tegen te gaan.
- Energie opwekken en delen stimuleren;
- Samenwerking in de regio voor wind, zon en warmte.
- Ondersteunen bedrijven met een energieplan op maat en benutten collectieve kansen in Smart Energy Hubs.
- Transitie naar actief, gedeeld en zero emissie vervoer.
- Verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en wagenpark.

Naast het Programma Energie stelt de gemeenteraad in 2026 ook het (op basis van de omgevingswet verplichte) Programma Warmte vast (als opvolger van de transitievisie Warmte).

Programma Circulair Veenendaal

Veenendaal is in 2030 voor 50 procent circulair en in 2050 volledig. Gemeenten, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners werken samen in een gesloten grondstoffenkringloop waar afval niet meer bestaat en de levensduur van producten zo lang mogelijk is. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

Voor de periode tot 2030 ligt hierbij de focus op:

- campagnes en acties voor verminderen grondstoffengebruik;
- het stimuleren en informeren van het gebruik van duurzame en secundaire grondstoffen;
- het verlengen van de levensduur van producten en werken door het stimuleren van hergebruik van materiaal en het onderhoud van vastgoed en infrastructuur circulair op te pakken;
- het hoogwaardig verwerken van materiaalstromen, onder andere door de verbetering van afvalscheiding;
- het ontwikkelen van monitoringsinstrumenten, (interne) trainingen en samenwerking binnen de regio Foodvalley, de provincie Utrecht en de NMU.

Programma Klimaat, water en groene groei

Veenendaal is in 2050 klimaatbestendig en natuurinclusief. Dit betekent dat het voor iedereen gezond en prettig wonen en werken is in onze groene stad en dat de stad kan omgaan met extreme weersituaties. We richten de stad zo in dat ook de natuur een volwaardige kans krijgt.

De focus in de programmaperiode tot 2030 ligt op:

- een integrale benadering van klimaat, natuur, gezondheid en leefkwaliteit in de projecten die de gemeente realiseert;
- het omschrijven van meetbare doelstellingen (monitoringsinstrument) en het opzetten van een nulmeting;
- het blijvend inzetten op samenwerking met bewoners, bedrijven en organisaties. Bijvoorbeeld door de inzet van coaches voor groen en hemelwater, het geven van subsidies om gewenst bedrag te stimuleren en schoolpleinen te vergroenen;
- het verankeren van onze ambities in beleid en onze ruimtelijke plannen;
- een aangename leefomgeving met minder hittestress dan in 2024;
- een robuust bodem- en watersysteem;
- een groen en gezond ecosysteem.

Thema III - Het beheer van de stad

De ruimte in Veenendaal is schaars en we moeten keuzes maken

In het door de raad vastgestelde Omgevingsprogramma Openbare Ruimte (OPOR), is een aantal van deze keuzes al gemaakt. Wij verwachten dat de Omgevingsvisie in 2026 helpt om, op gebiedsniveau, nog meer keuzes te maken dan wel al gemaakte keuzes verder te concretiseren. Dit draagt bij in realisatie van gemaakte keuzes over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Het beheer van de stad doen we samen met inwoners en andere partners

Wij hebben de ambitie om ook inwoners en andere partners te betrekken bij het beheer van de stad. Dit ligt niet alleen bij ons als gemeente. Wij betrekken inwoners onder andere met inzet van het wijkmanagement. Hiermee faciliteren en stimuleren wij bewoners die initiatieven nemen de openbare ruimte te verbeteren.

Omgevingsprogramma Openbare Ruimte

In het OPOR 2021-2025 brachten we de ontwikkeling van de diverse assets voor de komende jaren in beeld. Veenendaal staat de komende jaren voor de uitdaging om de woonwijken en industrieterreinen uit de jaren tachtig en negentig en de groei van Veenendaal, veilig en op het afgesproken niveau te houden. In combinatie met de ambities op het gebied van duurzaamheid, vergroenen e.d. vraagt dit binnen de beschikbare middelen om keuzes.

De omgevingsvisie (herziene versie 2025/2026), het Programma Circulariteit en het Programma Klimaat en Groen vormen de input voor het nieuwe OPOR. De verwachting is dat deze plannen eind 2025 of begin 2026 gereed zijn. Hierdoor kunnen we het proces voor het opstellen van het OPOR pas in 2026 starten. Bij deze Programmabegroting 2026 stellen we voor om het huidige OPOR 2021-2025 met een jaar te verlengen. Mede omdat de jaarschijf 2026 van het MIP met de heroverwegingen doorgeschoven is naar 2027. In het nieuw op te stellen OPOR werken wij de gevolgen van de heroverwegingen verder uit.

Beheer maatschappelijk vastgoed

In navolging op het Vastgoedbeleidplan actualiseren we het Vastgoedbeheerplan en het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). We zien dat het beheer van maatschappelijk vastgoed steeds meer vraagt van de gemeente door de toename van multifunctionaliteit en technische complexiteit. Diverse maatschappelijke stichtingen geven aan dat zij de exploitatie met inzet van vrijwilligers financieel niet meer rond kunnen krijgen. De consequenties hiervan worden in beeld gebracht en opgenomen in het Vastgoedbeheerplan. Voor het onderhoud aan de gebouwen wordt het MJOP geactualiseerd naar een integraal duurzaam MJOP waarin ook circulair onderhoud een plek krijgt. Het vastgoed wordt in stand gehouden conform NEN2767. De benodigde jaarlijkse dotatie voor het planmatig onderhoud aan de onderhoudsvoorziening wordt op basis van het nieuwe Duurzame Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) herzien.

Kwaliteitsniveaus beheer

We beheren de openbare ruimte op een kwaliteitsniveau B in de woonwijken en op kwaliteitsniveau A in het centrum en op de begraafplaats. Uitzondering hierop is het toenemend groenareaal in Veenendaal. We streven naar steeds meer biodivers en natuurlijk groen (Koersdocument Omgevingsvisie Veenendaal 2040). Hier hoort ook natuurlijk beheer bij. Het groen in Veenendaal zal er dus steeds natuurlijker uit gaan zien. Deze lijn is reeds ingezet en wordt de komende jaren versterkt.

Milieu

De besturen van ODRU en de RUD Utrecht hebben de intentie deze organisaties samen te voegen. De werknaam voor de nieuwe organisatie is Omgevingsdienst Utrecht. Uiteindelijk beslissen de individuele deelnemers, de 26 gemeenten en de provincie Utrecht, of de Omgevingsdienst Utrecht een feit wordt. Per 1 januari 2026 moet de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht tot stand zijn gekomen. Beide omgevingsdiensten voeren sinds de oprichting milieutaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies) uit voor de bij hen aangesloten gemeenten en provincie. Door samen te gaan is de veronderstelling dat de ODRU en de RUD meer kunnen bereiken voor inwoners en bedrijven en voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Er van uit gaande dat de besluitvorming in de laatste maanden van 2025 goed verloopt moet Veenendaal daar in 2026 de positieve resultaten van ondervinden.

Amendement 2025.25 Quick Wins Wijkmanagers

Dit amendement is erop gericht om het mandaat van de wijkmanagers dusdanig wordt versterkt dat ze in de lead zijn om initiatieven door te voeren. Hiervoor is € 100.000 structureel beschikbaar gesteld. In deze programmabegroting is het amendement verwerkt (budgettair neutraal, ten laste van bestaande budgetten).

Motie 2025.30 weghalen fietspaaltjes

De motie is erop gericht om fietspaaltjes op onnodige plekken te verwijderen zodat dit de verkeersveiligheid ten goede komt. We gaan onderzoeken waar dit van toepassing is en informeren u hierover.

Thema I – De groei en ontwikkeling van de stad

De groei en ontwikkeling van de stad

Veenendaal zorgt voor de juiste balans in haar ruimtelijke leefomgeving in een groeiende en veranderende samenleving.

Wat willen we bereiken?

I.a. Een excellente leefstad met een goede balans in de ruimtelijke functie, nu en in de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.a.1. De Omgevingsvisie vormt de basis voor de ontwikkeling en uitbreiding van de stad. In 2026 worden omgevingsprogramma's vastgesteld.

I.a.2. In het verlengde van de verstedelijkingstrategie en het Regionaal Ruimtelijk Programmeren, en samen met de partners in Regio Foodvalley, komen we in 2026 tot een gedragen keuze voor een volgend ontwikkelgebied.

I.a.3. In het verlengde van het pact Groen Groeit Mee (Provincie Utrecht) werken we aan de versterking van natuurontwikkeling en inrichting van een recreatief uitloopgebied 'De Roode Haan'.

Verbonden partijen De groei en ontwikkeling van de stad

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit thema:

- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU);
- Omgevingsdienst Utrecht (ODU) (in oprichting);
- Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal-Oost BV (OVO).

Zie voor meer informatie paragraaf E. Verbonden partijen.

Beleid gerelateerd aan thema De groei en ontwikkeling van de stad

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Omgevingsvisie Veenendaal 2030	17-12-2020
Woonvisie Veenendaal 2022-2025	3-6-2024

Taakvelden thema De groei en ontwikkeling van de stad

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	-1	-1	-1	-1
	Lasten	16	16	16	16
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed		15	15	15	15
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	-79	-79	-79	-79
	Lasten	308	308	308	308
Totaal 8.1 Ruimtelijke ordening		229	229	229	229
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Baten	-23.332	-23.047	-16.658	-13.962
	Lasten	23.432	23.147	16.758	14.062
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		100	100	100	100
8.3 Wonen en bouwen	Baten	-2.494	-2.426	-2.373	-2.369
	Lasten	802	710	653	648
Totaal 8.3 Wonen en bouwen		-1.692	-1.715	-1.720	-1.721
Totaal Thema De groei en ontwikkeling van de stad		-1.347	-1.371	-1.376	-1.377

Thema II – De duurzame stad

De duurzame stad

Veenendaal zorgt voor een duurzame stad, zodat ook volgende generaties gezond, duurzaam en veilig kunnen wonen, werken en leven.

Wat willen we bereiken?

II.a. Veenendaal is in 2030 voor 50% circulair als tussenstap naar een volledig circulair Veenendaal in 2050.

Wat gaan we daarvoor doen?

II.a.1 Met het programma *Circulair Veenendaal 2025 - 2030* werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een 100% circulaire stad in 2050.

Wat willen we bereiken?

II.b. Veenendaal heeft in 2050 een duurzaam energiesysteem dat 100% op hernieuwbare energiebronnen draait en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is.

Wat gaan we daarvoor doen?

II.b.1 Met het programma *Energie 2026 - 2030* werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een duurzaam energiesysteem in 2050.

Wat willen we bereiken?

II.c. Veenendaal is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig

Wat gaan we daarvoor doen?

II.c.1 Met het programma *Groene groei en Klimaat 2025 - 2030* werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een 100% groene, waterrobuuste en klimaatbestendige stad in 2050.

Verbonden partijen De duurzame stad

- Afvalcombinatie De Vallei NV (ACV);
- Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU).

Beleid gerelateerd aan thema De duurzame stad

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Strategische kaders en Accommodatiebeleid vastgoed	18-5-2017
Regionale Energiestrategie Foodvalley 1.0	28-6-2021
Beleidsplan Huishoudelijk Afval 2022-2025	16-9-2021
Omgevingsprogramma Energieneutraal Veenendaal 2022 - 2025	16-12-2021
Transitievisie Warmte 1.0	16-12-2021
Opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal	21-3-2024
Visie openbare laadinfrastructuur 2030 Gemeente Veenendaal	11-6-2024
Plankaart openbare laadinfrastructuur	16-7-2024
IHP 2026 - 2030	

Taakvelden thema De duurzame stad

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
7.2 Riolering	Lasten	118	161	61	16
Totaal 7.2 Riolering		118	161	61	16
7.4 Milieubeheer	Baten	-1.102	-1.102	-1.102	-1.102
	Lasten	1.209	1.338	1.338	1.308
Totaal 7.4 Milieubeheer		107	236	236	206
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	72	72	72	72
Totaal 8.3 Wonen en bouwen		72	72	72	72
Totaal Thema De duurzame stad		296	469	369	294

Thema III – Het beheer van de stad

Het beheer van de stad

Veenendaal zorgt voor een openbare ruimte die schoon, heel, duurzaam, toegankelijk en veilig is.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit thema:

- Afvalcombinatie De Vallei NV (ACV);
- Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU).
- Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwater en Grondwater Vallei en Veluwe (M&MAG)

Zie voor meer informatie paragraaf E. Verbonden partijen.

Beleid gerelateerd aan thema Het beheer van de stad

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Koersdocument Omgevingsvisie 2040	15-4-2025
Omgevingsprogramma Openbare Ruimte 2022 - 2025	25-11-2021
Notitie parkeernormen Veenendaal 2020	26-11-2020
Integraal duurzaam vastgoedbeheerplan 2021 -2024	27-5-2021
Uitvoeringsplan BOSS Veenendaal	5-12-2023

Taakvelden thema Het beheer van de stad

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	-386	-427	-427	-427
	Lasten	619	619	613	571
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		233	192	186	144
0.63 Parkeerbelasting	Baten	-3.285	-3.374	-3.447	-3.454
Totaal 0.63 Parkeerbelasting		-3.285	-3.374	-3.447	-3.454
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	-792	-793	-731	-731
	Lasten	11.335	11.275	11.157	11.124
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer		10.543	10.482	10.426	10.393
2.2 Parkeren	Lasten	2.762	2.799	3.003	3.290
Totaal 2.2 Parkeren		2.762	2.799	3.003	3.290
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	-3.459	-3.078	-1.424	-1.234
	Lasten	3.427	3.046	1.392	1.202
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-32	-32	-32	-32
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Baten	-5	-5	-5	-5
	Lasten	5.395	5.481	5.485	5.459
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		5.391	5.476	5.480	5.454
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-1.959	-1.959	-1.959	-1.959
	Lasten	1.220	1.220	1.220	1.219
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		-738	-739	-739	-740
7.2 Riolering	Baten	-6.672	-6.534	-6.515	-6.515
	Lasten	4.589	4.347	4.338	4.338
Totaal 7.2 Riolering		-2.084	-2.187	-2.176	-2.176
7.3 Afval	Baten	-10.765	-11.270	-11.786	-11.786
	Lasten	8.518	8.705	8.980	8.978
Totaal 7.3 Afval		-2.247	-2.565	-2.806	-2.807
7.4 Milieubeheer	Baten	-29	-43	-48	-48
	Lasten	1.085	1.177	1.293	1.368
Totaal 7.4 Milieubeheer		1.056	1.134	1.245	1.320
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	-1.026	-1.026	-1.026	-1.026
	Lasten	745	744	746	743
Totaal 7.5 Begraafplaatsen en crematoria		-280	-281	-280	-282
Totaal Thema Het beheer van de stad		11.319	10.905	10.860	11.110